

ברכת האילנות

אמר רב יהודה: האי מאן דנפיק (מי שיצא) ביומי ניסן (בימיו של חודש ניסן) וחזי אילני דקא מלבלבי (וראה אילנות מלבלבים) אומר: ברוך שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות להתנאות בהן בני אדם.

– תלמוד בבלי, מסכת ברכות דף מ"ג ע"ב

אחת לשנה, בצאתנו בימי חודש ניסן לחיק הטבע, יש לנו הזדמנות להוסיף ברכה לברכות חיינו, ולברך על פריחתם ולבלובם של עצי פרי. את הברכה נוהגים לומר בשעה שעומדים לפני עץ פרי מלבלב. ניתן לברך את הברכה לנוכח עץ בגינת הבית או בשדה הפתוח. את הברכה נוהגים לברך פעם אחת בשנה וכדאי לברך אותה בחוג של בני משפחה וחברים, במפגש בגינת הבית או בעת טיול. בנוסח המוצע להלן כלולים שירים ממגילת שיר השירים, מגילת האביב, מספר התהילים ומן השירה העברית של הדורות האחרונים.

ניתן להזמין את הילדים לברך את העצים המלבלבים בשפתם, לפני אמירת הברכה, או ברוח הברכה המדברת על "אילנות טובים" ו-"בריות טובות" להציע דברים המשותפים לאדם ולעץ הפרי.

סדר הברכה

הרי אֲנַחְנוּ מוֹכְנִים וּמְזַמְנִים לְקִיָּם מִצֹּת בְּרָכָה שֶׁתִּקְנֶנוּ חֲכָמֵינוּ עַל רְאִית אֵילָנוֹת מְלַבְּלָבִים. וּבְזִכּוֹת בְּרָכָה זֵאת יִקְיָם בְּנוּ מְאֹמֵר תּוֹרַתְךָ "רְאֵה רֵיחַ בְּנֵי כְרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרָכוּ יי", וְנִקְבַּל שֶׁפַע בְּרָכוֹת, כְּפִתּוֹב "וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מְטַל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ, וְרַב דָּגָן וְתִירֵשׁ":

(בראשית כ"ז, כז, כט)

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שְׁלֹא חָסַר בְּעוֹלָמוֹ כְּלוּם, וּבְרָא בּוֹ בְרִיּוֹת טוֹבוֹת וְאֵילָנוֹת טוֹבוֹת, לְהַנּוֹת בָּהֶם בְּנֵי אָדָם.

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו ואמותינו שתשמחנו בארצנו, ותטענו בגבולנו, בארץ אשר הנחלת לאבותינו ואמותינו, ככתוב: "ארץ נחלי מים, עינת ותהמת יצאים בבקעה ובהר: ארץ חטה ושערה וגפן ותאנה ורמון, ארץ זית שמן ודבש" (דברים ח, טז). הגדל חסדך אשר הבטחתנו בתורתך: "ונתתי גשמיכם בעתם, ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו: והשיג לכם דיש את בציר ובציר ישיג את זרע, ואכלתם לחמכם לשבע וישבתם לבטח בארצכם". (ויקרא כ"ו, ה) נראה ונזכה לדבר שהבטחתנו, על ידי ישעיה נביאך: "ובנו בתים וישבו, ונטעו כרמים ואכלו פריהם": (ישעיהו ס"ה, כא) ויקים בנו מקרא שכתוב על ידי עמוס נביאך "הנה ימים באים נאם יי ונגש חורש בקצר ודרך ענבים במשך הזרע, והטיפו החרים עסיס וכל הגבעות תתמוגגנה: ושבתתי את שבות עמי ישראל ובנו ערים נשמות וישבו, ונטעו כרמים ושתו את יינם, ועשו גנות ואכלו את פריהם": (עמוס ט', י"ג יד).

ברכת האילנות (המשך)

נצננים נראו בארץ עת הזמיר הגיע.
פי הנה הסתיו עבר הסתיו חלף הלך לו. הגפנים סמדר נתנו ריחם.

זמר זמר לך
זמר זמר לך
זמר לך מכורתי, מכורתי
המעגל סובב
זמר לך דובב
זמר לך מכורתי, מכורתי

הרריף המה ישמחו
עת מחול ההורה יסער
אלף פרחים לפתע יפרחו
יכסו את עין המדבר
הרריף המה ישמחו...
הורה הורה לך
הורה הורה לך
הורה לך מכורתי, מכורתי
המעגל סובב
הורה לך דובב
הורה לך מכורתי, מכורתי

הרריף המה ישמחו...

תלם תלם לך
תלם תלם לך
תלם לך מכורתי, מכורתי
המעגל סובב
תלם לך דובב
תלם לך מכורתי, מכורתי

– אברהם בן זאב / לחן עממי

נוהגים לחתום את מעמד הברכה בקריאת פרק תהילים קכ"ח:

שיר המעלות אשרי כל ירא יי ההלך בדרךיו: גיע כפיה כי תאכל אשריך וטוב לך: אשתך כגפן
פריה בירכתי ביתך בניה כשתלי זיתים סביב לשלחנה: הנה כי כן יברך גבר ירא יי: יברכה יי מציון
וראה בטוב ירושלים כל ימי חייה: וראה בנים לבניה שלום על ישראל: (תהילים קכ"ח)

יברכה יי מציון וראה בטוב ירושלים כל ימי חייה:

וראה בנים לבניה שלום על ישראל: